

Митрополит Јоаникије на Његушима: Мисао и идеја Немањића највеличанственије проговорила кроз Његоша

Његово високопреосвештенство Архиепископ цетињски Митрополит црногорско-приморски господин Јоаникије служио је данас са цетињским свештенством и свештеномонашtvом свету Литургију у цркви Светог великомученика Георгија, у селу Ераковићи на Његушима, поводом крсне славе светородне лозе Петровић-Његош.

Јеванђелску бесједу изговорио је протојереј Игор Балабан.

Наводећи примјер Светог Ћорђа, као оног који је послушао ријечи Господње, да када дође тренутак гоњења и омразе, мучења и страдања не поклекне, већ непоколебљивом вјером исправно посвједочи Христа, отац Игор је казао

да Господњи позив да исправно свједочимо вјеру Његову, важи и за данашњег хришћанина.

– Данас нам углавном не траже да дајемо своју главу ради свједочанства вјере. Данас вјеру можемо на различите начине да посвједочимо. Како све можемо да је посвједочимо? Па можемо тако што ћемо бити поштени према себи и својим ближњима. Тако што их нећемо красти ни ближње своје ни заједницу своју. Тако што ћемо бити пажљиви према својој породици. Тако што ћемо помоћи сиромаша, тако што ћемо се Господу Богу молити да нас укрепљује, да би што боље свједочили. Све то појединачно и све то заједно јесте свједочанство вјере.

Подсјетивши да је Свети Ћорђе био високи војни официр, он је скренуо пажњу и на војсковође нашега народа, у првом реду Светог кнеза Лазара, који је као и Свети Георгије изабрао Царство небеско, насупрот, како је казао "поклањања лажним боговима овога свијета".

– Свети Георгије је без обзира на губитак свих привилегија које је имао као високи војни официр римске војске, римске империје, без обзира на све то, он је када је требало изабрао, као што је миленијум после њега изабрао наш кнез Лазар. Управо имајући у виду избор Светога Георгија, Светога Димитрија, избор небројених и многобројних мученика ранохришћанских тако су и у нашем народу бирали царство Божије, исправну вјеру и исправно свједочанство, исправно свједочење насупрот лажнога поклањања или поклањања лажним Боговима овога свијета.

Отац Игор је нагласио примјер правог и исправног свједочења вјере Христове, какав су показали митрополити Петровићи-Његоши, скренувши пажњу на то да је управо то и такво свједочење вјере сачувало праву вјеру и за данашње генерације.

– Још један добар примјер свједочанства вјере је управо оно што су чинили митрополити Петровићи-Његоши. Они су свједочили исправну и праву вјеру, жртвовали себе за свој народ. Могли су сигурно боље да прођу, него што су пролазили, и од непријатеља спољних и од многих унутрашњих невоља које су их пратиле кроз њихове животе. Али, одлучили су, баш као Свети Георгије и баш као кнез Лазар и сви мученици и праведници кроз вјекове, одлучили су да посвједоче праву вјеру, и да тим свједочењем нас уведу да можемо да будемо на том путу. Да су они поклекли у неком тренутку и кнез Лазар и многи други кроз нашу историју, да су они поклекли и нама би биле много мање шансе да у данашње вријеме имамо исправно свједочанство вјере и да

вјерујемо у Тројичнога Бога – истога Онога у којег је Свети Георгије вјеровао и истога Онога због чије је вјере Свети Георгије дао своју главу, закључио је протојереј Игор Балабан.

Након свете Литургије освештани су славски дарови, а потом се сабранима обратио Високопреосвећени Митрополит Јоаникије.

Митрополит Јоаникије је честитао празник свима. Потомцима владичанске и владарске куће Петровића, те осталим свечарима крсну славу – Светог великомученика Георгија побједоносца.

Владика је казао да су се живот и врлине Светог Георгија упечатиле на Његушима кроз вјерност Крсту Часноме светих владика и владара породице Петровића, те је подсјетивши на пјесничку метафору да су Његуши постали завичај Светог Георгија, рекао да је управо благодарећи томе сачувано гнијездо слободе овог подловћенског мјеста.

– Он је у сваки дом, не само оних који га прослављају као своју крсну славу, него у сваки хришћански дом се овдје уселио и надахњивао их божанском вјером, врлином, добротом и храброшћу, да у овоме малом предјелу окруженом планинама, а још више непријатељима, сачувају гнијездо слободе.

Владика је рекао да је ”вијенац Божијих угодника” из лозе Петровића баштинио мисао и идеју Немањића, те да је та идеја највеличанственије проговорила кроз Његоша.

– Сигурно јесте велики Божији благослов и посебни Божији план и заступништво Светог великомученика Георгија, али видимо и да су носили велико наслеђе. Наслеђе светих Немањића, мисао и идеју Немањића, а послије и благословено наслеђе Балшића и Црнојевића и духовно културно наслеђе српског народа. Носили у својој души и у своме уму и тај огањ божански и ту љепоту божанску развијали. То је у најразумљивијем али и у највеличанственијем смислу проговорило кроз Његоша, све то велико наслеђе. Али знамо да ни Његоша не би било без његовога светог стрица Светога Петра Цетињскога, а и Светога Петра Цетињскога тешко да би могло бити без Владике Данила Првог, без Саве и Василија, један вијенац Божијих угодника – галерија светих ликова. Иконостас пред којим се клањамо данас овдје.

Подсјетивши на Његошево казивање о цару Душану, Лазару и Милошу, он је нагласио да је обавеза и данашњих генерација да чувају наслијеђе примљено од Петровића.

– То нас обавезује да чувамо то наслеђе, као што су га и они чували, а то наслеђе се не би могло сачувати без свете вјере православне. Нити идеја слободе, нити идеја велике обједињене државе Душановог царства. Они су то тако говорили. Данас се то нажалост тако не говори, а они су и пјевали и тако мислили и доживљавали – да је Црна Гора једини слободни остатак великога царства Душановог. Погледајте само како Његош пјева о цару Душану. Некако он мало другачији поредак успоставља. Не помиње многе од Немањића, али помиње Душана више од свих других. И помиње Милоша и кнеза Лазара, али све је то једно те исто наслеђе, драга браћо и сестре.

Митрополит је скренуо пажњу на то да су вјеру православну "чисту, неослабљену и неокрњену" на овом подручју прије светих Петровића такође очували свети Божији људи, попут Светог Василија Острошког и Стефана Пиперског и многих других, те да Петровићи нису самоникли, већ плод "узоране њиве" и великог наслеђа.

– Дакле видимо једну златну нит, једну бистру ријеку која нас напаја и благодат Светога Духа која нас надахњује, која је надахнула и велике Петровиће. Нису они самоникли иако их доживљавамо као Божији дар, него су изникли из једног великог наслеђа, из плодне узоране њиве и замирисали не само у овоме крају дивноме, величанственоме и у овоме пољу питомоме, него замирисали цијелом свијету светошћу, Божијим даровима и божанском љепотом, великим заслугама које треба да чувамо, драга браћо и сестре, да памтимо, да помињемо, да се њима надахњујемо, закључио је Високопеосвећени Митрополит црногорско-приморски господин Јоаникије.

Сабрање на Његушима је настављено у Његошевој родној кући, гдје је Високопреосвећени Митрополит Јоаникије освештао славске приносе потомцима из куће Петровића, а потом је започео "Његошев свечани час", културни догађај који се на овај дан у Његошевој кући одржава готово петнаест година.

Своје стихове у славу данашњег празника и светих Петровића читали су пјесници: Радован Радовић, Марина Кусовац, Ранко Мићановић, Славица Дедић, Божо Вучић, Милица Краљ, Лексо Ракочевић, Сава Радуловић, Радомир Уљаревић, Будимир Дубак, Милица Бакрач, која је била и модератор овог

догађаја.

На крају се окупљенима око огњишта у Његошевој родној кући, на "Његошевом свечаном часу" сабранима обратио предсједник и оснивач Књижевног друштва "Његош" – Милутин Мићовић.

Мићовић је казао да су почеци овог догађаја били 2001. године, те да се тада кренуло са симпозијумима и разговорима о Његошу јер је, како је казао, Црна Гора већ тада била јако умрачена.

– Адско насеље се било распртило на Црну Гору и српски род и тај скуп који је почео овдје смо назвали "Његош наш савременик". Сви учесници, а било их је доста и то изузетних, везани су за дубину наше културе. Некако су се ослонили на Његоша и пронашли нас у овом времену, у овој Црној Гори тјескобној и помраченој, нашли Његошеве искре које једнако сијају и зраче и у овом нашем времену.

Он је подсјетио на симпозијум о Његошу у Петрограду, те казао да се и тамо могло осјетити "да је Његош наш савременик".

-Тамо је био и један од бољих преводилаца Његоша, Александар Шумилов, који је превео Горски вијенац прије можда 40 година и уважени професори са Петроградског универзитета. Са нама је био Митрополит Амфилохије и још неколико изузетних људи сродних духу Његошевом. Тада се видјело и у том руском простору да је Његош наш савременик.

Предсједник Књижевног друштва "Његош" Милутин Мићовић је закључио да је Његош заслужан што и даље живимо у Црној Гори, а не у Монтенегру.

– И држим да у овим годинама велике тјескобе и прекодирања Црне Горе, да није било Његошевих ријечи засађених у нама, живих у нама, ово већ не би била Црна Гора, него Монтенегро. Ова кућа, тврда кућа Петровића, триста година живи што видљиво што невидљиво и држи Црну Гору, и данас видимо младе Петровиће, а то је велика радост и за Црну Гору и за српски род и за претке Петровиће.

